

Begin november werd het ‘Convenant Blokkeren Websites’ ondertekend door de Nederlandse internetaanbieders, Stichting BREIN en de Federatie Auteursrechtbelangen. De afspraken zullen handhaving online efficiënter maken.

Door Erik Thijssen Illustratie: Robert Swart

HANDHAVING AUTEURSRECHTEN ONLINE EFFICIËNTER DANKZIJ NIEUWE AFSPRAKEN

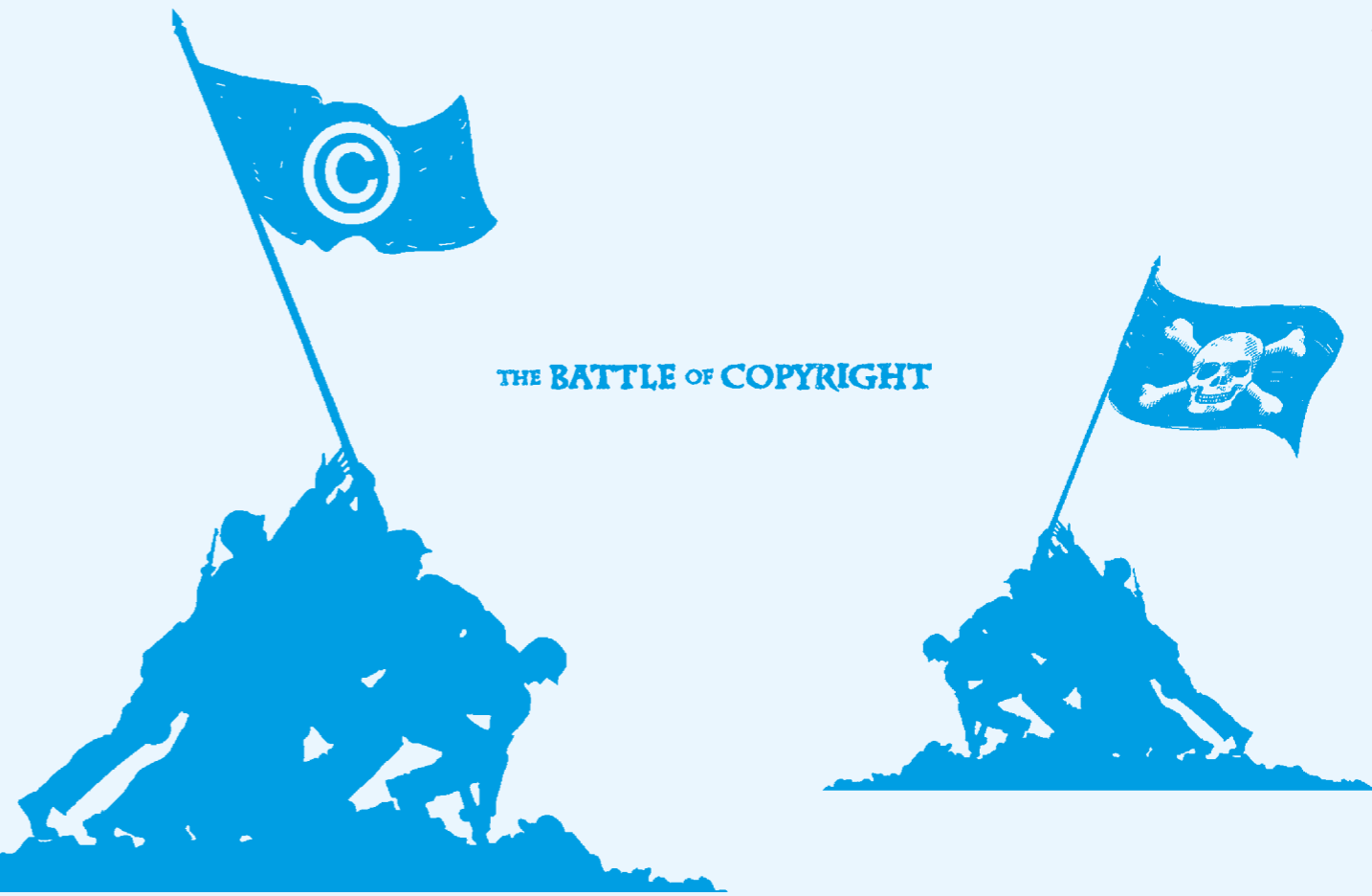
Door de coronacrisis is online exploitatie van levensbelang voor de culturele industrie, voor zowel auteurs en artiesten als voor producenten. Tegelijkertijd is er veel illegaal aanbod op het web. “Natuurlijk maken wij ons vaak zorgen over een eerlijk deel voor auteurs of artiesten”, merkt Erwin Angad-Gaur, voorzitter van Platform Makers, desgevraagd op. “Dat van de opbrengsten van legaal aanbod veel te weinig naar de makers gaat, is ons een doorn in het oog. Voor een groot deel richten wij als gezamenlijke vakbonden en beroepsorganisaties onze lobby en onderhandelingen op een eerlijker deel voor de makers, bijvoorbeeld via de nieuwe Europese Richtlijn, die maakt dat ook YouTube en Facebook netjes voor content moeten gaan betalen. Maar ook als het om een beter aandeel in bijvoorbeeld verdelingen bij Netflix of Spotify gaat. Essentieel daarbij is om, in ieders belang, de legale markt te maximeren en illegaal

aanbod, waarvan elke opbrengst ontbreekt, te bestrijden.” De gezamenlijke rechthebbendenorganisaties steunen daarom zowel financieel als in lobby Stichting BREIN, de private handhaver van auteurs- en naburig recht. “Via de Federatie Auteursrechtbelangen en de brancheorganisatie van rechtenorganisaties, VOICE, financieren wij een belangrijk deel van de handhaving en leveren wij vertegenwoordigers voor het bestuur van Stichting BREIN. Kern van het beleid is dat we niet op kleine consumenten gaan jagen, maar op de grote misbruikers. Het nu afgesloten convenant levert daarbij een grote verbetering op in de efficiëntie. Hopelijk komen we zo dus weer een stukje dichterbij een eerlijke markt.”

HANDHAVEN ONLINE

Het handhaven van auteursrecht online lijkt voor een buitenstaander vaak op dweilen met de kraan open, maar is

wel degelijk effectief volgens Angad-Gaur. “Het is natuurlijk een beetje een discussie over of het glas half vol of half leeg is. Illegaal aanbod blijft altijd bestaan. Maar het Nederlandse bezoek aan The Pirate Bay is met meer dan 95% gedaald, om maar een voorbeeld te geven. Er is 11 jaar lang over het blokkeren van websites geprocedeerd, tot aan de Europese rechter toe. Inmiddels staat vast dat platforms zoals The Pirate Bay, waar gebruikers linkjes naar illegale bestanden opzetten, zelf ook inbreuk maken. Voor die tijd werd vaak beweerd dat enkel de gebruikers van de site inbreuk maakten, maar dat is dus niet zo. Dat was een eerste fundamentele stap. Het convenant bouwt daar feitelijk op voort.” “In het buitenland waar meerdere sites worden geblokkeerd, zie je naast een fikse daling van bezoek aan illegale sites ook een toename in legale inkomsten. Dat heeft ook een andere oorzaak: door

de komst van Spotify en andere legale diensten zoeken consumenten minder naar illegaal aanbod. Bij gebrek aan goed toegankelijk legaal aanbod zoeken consumenten eerder naar een illegaal alternatief, dus de industrie zelf heeft ook gewoon invloed. Dat neemt niet weg dat concurreren met gratis altijd lastig is en blijft en het bestrijden van oneerlijk aanbod daarom noodzakelijk is en altijd zal blijven.”

PRIVAATRECHTELIJK

Is het eigenlijk niet vreemd dat Stichting BREIN door rechthebbenden gefinancierd moet worden? Is dat niet een overheidstaak? Angad-Gaur: “Dat is inderdaad een langer lopende discussie. De overheid stelt zich op het standpunt dat het om handhaving van private belangen gaat en dat daarom primair de verantwoordelijkheid bij rechthebbenden zelf ligt. Dat is bij andere vormen van diefstal niet het gebruikelijke uitgangspunt,

dus daar is het laatste woord niet over gezegd. Tegelijkertijd is het natuurlijk niet zo dat de overheid helemaal niets doet. De ministers voor Rechtsbescherming en Economische Zaken en Klimaat hebben zich voor de totstandkoming van dit convenant zeker ingezet. De gesprekken werden gevoerd onder begeleiding van de betrokken ministeries.”

HET CONVENANT

De Nederlandse internetaanbieders zijn met dit convenant bereid om websites die illegaal downloaden mogelijk maken gezamenlijk te blokkeren. Vanaf nu is een uitspraak in één procedure op initiatief van Stichting BREIN tegen één aanbieder daarbij voldoende. Angad-Gaur: “Tot nu toe startte Stichting BREIN tegen afzonderlijke providers een procedure om de rechter te vragen om een blokkade van illegale websites. Als je eerlijk bent werden naast de illegale websites alleen de advocaten-

kantoren daar vrolijk van. Het betekende procedure na procedure met telkens weer juridische kosten, ook voor de internetaanbieders en indirect daarmee voor de consument. Websites kropen van de ene plek op het net naar het andere hoekje van de digitale ruimte. Ook dat zullen ze blijven proberen, maar het wordt nu toch makkelijker om dezelfde site die naadloos denkt zijn activiteiten elders voort te zetten tegen te houden.” Het convenant legt de afspraken voor de procedure en het krijgen van een blokkeringbevel nu vast. Soortgelijke overeenkomsten zijn in meer Europese landen van kracht. Angad-Gaur: “Het is een belangrijke volgende stap in de bestrijding van grootschalige piraterij. Maar het werk is als gezegd nooit gedaan. Iets dat waardevol is, is verleidelijk om te stelen, zo simpel is het feitelijk. En daarom is en blijft het des te belangrijker er ook werkelijk gezamenlijk tegen op te treden.”